

# 75 jaar Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens

Op 10 december 2023 vieren we de 75ste verjaardag van de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens. We zouden het glas moeten heffen op 75 jaar van verdere verdieping, uitbreiding en ontplooiing van het mensenrechtensysteem en op de verankering van de principes van gelijkheid en vrijheid van ieder individu binnen de internationale rechtsorde. We zouden trots moeten zijn op wat we verwezenlijkt hebben om de rechten van ieder mens te waarborgen. Onszelf een schouderklopje geven voelt dit jaar echter bijzonder wrang aan. Na de aanvallen van Hamas op 7 oktober, ontplooit er zich namelijk een humanitaire nachtmerrie voor onze ogen. Wanneer 2,2 miljoen burgers in een openluchtgevangenis<sup>1</sup> geconfronteerd worden met continue bombardementen, wanneer duizenden burgerslachtoffers fungeren als *collateral damage* - waarvan bijna 50% kinderen -, wanneer het internationaal humanitair recht schaamteloos met de voeten wordt getreden, kunnen we onszelf dan feliciteren? Wanneer scholen, ziekenhuizen, vluchtelingenkampen en ambulances gebombardeerd worden terwijl een hele bevolking de toegang tot water, voedsel, elektriciteit en zelfs communicatie ontzegd wordt, wat valt er dan te vieren? Wanneer de internationale

gemeenschap schoorvoetend toekijkt en de Verenigde Staten claimen dat ze “geen rode lijnen zullen tekenen voor Israël”,<sup>2</sup> wat betekent het mensenrechtensysteem dan?

Het falen van het VN-mensenrechtensysteem bracht Craig Mokhiber er zelfs toe om - na meer dan dertig jaar dienst - ontslag te nemen als directeur van de New Yorkse afdeling van het Hoge Commissariaat voor Mensenrechten van de VN. Hij noemt de situatie in Palestina een “*text-book case of genocide*” en veroordeelt de internationale gemeenschap voor het niet-nakomen van hun verplichtingen om de Conventies van Genève te doen respecteren en zelfs het indirect verspreiden van oorlogspropaganda in strijd met artikel 20 IVBPR.<sup>3</sup> En hij is niet de enige die zijn wanhoop over de machteloosheid van het systeem uit. Volgens UNICEF is Gaza “een kerkhof voor duizenden kinderen” geworden.<sup>4</sup> De NGO Reporters Without Borders diende een klacht in bij het Internationaal Strafhof omwille van het vermeende viseren van journalisten en – erger nog – hun volledige families.<sup>5</sup> Human Rights Watch en Amnesty International trokken al verschillende keren aan de alarmbel omdat Israël chemische wapens zou gebruiken

- 
- 1 Human Rights Watch, *Gaza: Israel's 'Open-Air Prison' at 15*, 2022, <https://www.hrw.org/news/2022/06/14/gaza-israels-open-air-prison-15> (Geconsulteerd op 3 november 2023).
  - 2 S. Holland en J. Mason, *US not drawing red lines for Israel, White House says*, 2023, <https://www.reuters.com/world/us-not-drawing-red-lines-israel-white-house-2023-10-27/> (Geconsulteerd op 6 november 2023).
  - 3 C. Mokhiber, *Letter from the Director of New York Office of the UN High Commissioner of Human Rights*, 2023, <https://aurdip.org/en/resignation-letter-from-the-director-of-new-york-office-of-un-high-commissioner-of-human-rights/> (Geconsulteerd op 6 november 2023).
  - 4 J. Elder, *Gaza has become a graveyard for thousands of children*, 2023, <https://www.unicef.org/press-releases/gaza-has-become-graveyard-thousands-children> (Geconsulteerd op 3 november 2023).
  - 5 Reporters without borders, *RSF files complaint with ICC for war crimes against journalists in Palestine and Israel*, 2023, [https://rsf.org/en/rsf-files-complaint-icc-war-crimes-against-journalists-palestine-and-israel#:~:text=Reporters%20Without%20Borders%20\(RSF\)%20has,the%20course%20of%20their%20work.](https://rsf.org/en/rsf-files-complaint-icc-war-crimes-against-journalists-palestine-and-israel#:~:text=Reporters%20Without%20Borders%20(RSF)%20has,the%20course%20of%20their%20work.); <https://cpj.org/2023/11/journalist-casualties-in-the-israel-gaza-conflict/> (Geconsulteerd op 3 november 2023).

tegen burgers.<sup>6</sup> Ook Artsen Zonder Grenzen schreeuwt wanhoop uit bij de humanitaire catastrofe en de schendingen van internationaal humanitair recht.<sup>7</sup> Achttien VN-agentschappen en ngo's, waaronder UNICEF, UN Women, de Wereldgezondheidsorganisatie en het VN-voedselagentschap, verspreidden een gezamenlijke oproep tot onmiddellijk staakt-het-vuren waarbij ze de gruwelijke toestand in Gaza aanklagen.<sup>8</sup> Nog nooit werden zoveel VN-medewerkers gedood tijdens een enkel conflict.<sup>9</sup> Zo zou ik nog een hele tijd kunnen doorgaan.

Genoeg is genoeg. Als mensenrechtenverdedigers, -academici of -sympathisanten mógen we dit niet laten passeren. De levens van 2,2 miljoen mensen zijn in gevaar en de toekomst en legitimiteit van het hele mensenrechtensysteem staan op wankelen. Het is echter makkelijk om te verzanden in wanhoop. Wat kunnen wij als individuen immers doen tegen zo'n groot onrecht? Het antwoord ligt in het collectieve. Het is aan ons om ons te organiseren en zo de druk te vergroten op onze overheden en op de internationale instellingen om dit niet te laten passeren. Zo worden er aan de universiteiten teach-ins georganiseerd om de geschiedenis van de Palestijnse bezetting te kaderen. Zo weigeren de Belgische transportvakbonden om wapens te verzenden naar Israël.<sup>10</sup> Zo komen mensen over de hele wereld massaal op straat om een einde aan het bloedvergieten te eisen - in de naam van vrede, rechtvaardigheid en mensenrechten. Het is aan ons om de theorie over mensenrechten

om te zetten in de praktijk, om het systeem te verdedigen en te ondersteunen. Kom op straat, blijf schrijven en praten, voer de druk op. Het is nu of nooit.

**Hannah Aziza Ghulam Farag<sup>11</sup>**

---

6 Human Rights Watch, *Israel: White Phosphorus Used in Gaza, Lebanon*, 2023, <https://www.hrw.org/news/2023/10/12/israel-white-phosphorus-used-gaza-lebanon> (Geconsulteerd op 3 november 2023); Amnesty International, *Lebanon: Evidence of Israel's unlawful use of white phosphorus in southern Lebanon as cross-border hostilities escalate*, 2023, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/10/lebanon-evidence-of-israels-unlawful-use-of-white-phosphorus-in-southern-lebanon-as-cross-border-hostilities-escalate/> (Geconsulteerd op 3 november 2023).

7 Doctors Without Borders, *Doctors Without Borders calls for immediate ceasefire in Gaza*, 2023, <https://www.doctorswithoutborders.org/latest/doctors-without-borders-calls-immediate-ceasefire-gaza> (Geconsulteerd op 6 november 2023).

8 *Statement by Principals of the Inter-Agency Standing Committee, on the situation in Israel and the Occupied Palestinian Territory, "We need an immediate humanitarian ceasefire"*, 2023, <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/statement-principals-inter-agency-standing-committee-situation-israel-and-occupied-palestinian-territory-we-need-immediate-humanitarian-ceasefire> (Geconsulteerd op 6 november 2023).

9 *Ibid.*

10 ACV, *ACV Puls weigert afhandeling militair materiaal*, 2023, <https://www.hetacv.be/het-acv/sectoren/vervoer-luchtvaart-en-haven/sectoren/pc-315-02-luchtvaartmaatschappijen/actualiteit/2023/10/31/weigering-afhandeling-militair-materieel-voor-oorlog-in-palestina> (Geconsulteerd op 6 november 2023).

11 Redactielid van TvMR.